

Տ. ՍՈՂՈՄՈՆ ՔԱՆԱՆԱ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԻ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՔԱՐՈՋԸ ԽՈՍՎԱԾ Ս. ՀՈՒՓՄԻՄԵ ՏԱՃԱՐՈՒՄ

(29 դեկտեմբերի 2002 թ.)

*«Առ զլուծ Տեսուն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի,
զի լուծ նորա քաղցր է, և բնոն նորա փոքրոզի»:
(Ձեռնադրության Մաշտոց)*

Քրիստոս հավիտենական պարզամտ փվեց իր առաքյալներին և նրանց միջոցով՝ ողջ մարդկությանը, որ վերցնելով իր լուծը՝ հեղինակ իրեն, որովհետև Տիրոջ պարզամտ քաղցր լուծը և բնոն մեզ արժանացնում է մեծամեծ շնորհների և հավիտենական երջանկության:

Քառասուն օրեր են անցել այն պահից, երբ Քրիստոսաւէջ Մայր Տաճարում երկու միաբան սարկավագներս ծնկի իջնելով՝ մեր ուխտը կնքեցինք անմնացորդ կերպով ծառայելու հայ ժողովրդին և Հայոց Եկեղեցուն:

Ձեռնադրող Սրբազան Հայրն իր ձեռքը մեր գլխին դրեց՝ աղոթելով, որ արժանի լինենք քահանայական աստիճանն անարար պահելու Տիրոջ Սուրբ Սեղանի առաջ, իսկ Սուրբ Հոգին մաքրագործող և սրբագործող գործություն պարզեց մեզ: Սրբալույս Մյուռոնով դրոշմվեցին և օծվեցին մեր ճակարներն ու ձեռքերը, և Աստված մեզ նոր մարդ դարձրեց, Սուրբ Հոգին նոր անուններով կոչեց մեզ:

«Փառք Զեզ, Աստուած, փառք Զեզ, յաղագս ամենայնի, Տէր, փառք Զեզ»:

Առիթից օգտվելով իմ երախտագիտությունն եմ հայտնում ազգիս Վեհափառ Հայրապետին, որ օրհնեց և արքունեց երկու օծակից եղբայրներիս քահանայական ձեռնադրության և օծման, ինչպես նաև Կորայքի թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Առաքել եպս. Քարամյանին՝ հոգևոր ծնողի պարտականությունը հանձն առնելու համար:

Իմ երախտագիտությունը նաև Գևորգյան Հոգևոր Ճեմարանի տեսչությանը, որովհետև այն մեզ համար եղավ իմաստության ակունք և գիտելիքների շրթմարան և որը մեզ փուլ առ փուլ կարողացավ հասցնել այս աստիճանին: Իմ շնորհակալությունը նաև Ս. Հռիփսիմե վանքի վանահայր Տ. Մարթետոս արքեպ. Պողոսյանին և հոգևոր դասին, որ սիրով ընդառաջեցին փափագիս՝ պատրարագելու այս սուրբ կամարների ներքո:

Եվ այժմ, սիրելի եղբայրներ և քույրեր, իմ անդրանիկ Պատարագն եմ մատուցում և աղոթում ձեզ համար և խնդրում ձեր աղոթքը իմ և օծակից եղբորս համար, որ ուխտյալ զավակները մնանք մեր Երկնավոր Տիրոջ և հավատարիմ սպասավորները Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցու:

Այսօր ավերարանական ընթերցվածքով վերստին պատմվեց Կապր Մնասների առակը, որը մեզ է ավանդել Ղուկաս ավերարանիչը (Ղուկ. ԺԹ 11-28):

Մի ազնվական մարդ, որ պետք է գնար հեռու մի երկիր՝ իր թագավորությունն ստանալու, մեկնելուց առաջ կանչում է իր երեք ծառաներին և մեկին փախելով փախը, մեկին՝ հինգ, և մյուսին՝ մեկ մնաս, պատվիրում է արդյունավորել դրանք մինչև իր վերադարձը: Երբ ազնվականը վերադառնում է և պահանջում արդյունքը, առաջինն ասում է. «Տէր, քո մեկ մնասը փախը մնաս բերեց»: Եվ Տերը նրան փախը քաղաքների վրա իշխան է կարգում:

Երկրորդը նույնպես դրական պատասխան է տալիս, և նրան նույնպես իշխան է կարգում հինգ քաղաքների վրա: Վերջինն էլ գալով մնասը թաշկինակի մեջ ծրարած ասում է. «Ահա քո մնասը, վախենում էի քեզանից, որովհետև խիստ մարդ ես, վերցնում եմ ինչ չես դրել, և հնձում ինչ չես սերմանել»:

Ի պատասխան այդ խոսքերի, Տերն ասում է. «Նեց քո բերանով քեզ պետք է դադեմ, անհավատարիմ ծառա, գիտեիր, որ ես խիստ մարդ եմ, գիտեիր՝ վերցնում եմ ինչ որ չեմ դրել, և հնձում ինչ որ չեմ սերմանել: Հապա ինչու իմ դրամը լուծայափոխների չգվիր, որպեսզի ես, գալով, փոկոսներով միասին պահանջեմ այն»:

Վերջում, որպես բարոյական խրատ և պարվեր, մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսն ասում է. «Ով ունի, նրան պիտի տրվի, իսկ նրանից, որ չունի, պիտի վերցվի այն, ինչ որ ունի»:

Ինչպե՞ս կարելի է այդ արտահայտությունը համարելով աստվածային գթության, աստվածային բարության և ողորմածության հետ: Ավետարանական մյուս առակների նըման այս առակը ևս ստուգաբանվում է ժամանակի ընդհանուր պարմական միջավայրում, երբ Հրեաստանի թագավորը պետք է մեկներ Հոռոմ կայսրից ստանալու համար իր թագը որպես Հրեաստանի թագավոր:

Թագադրման այս կարգը նկատի ունեն Հիսուս՝ մնասների մասին առակը պարմելիս, որն ունի նաև այլաբանական և բարոյական իմաստ: Քրիստոս այս առակը պարմում է Երուսաղեմ մեկնելուց մի քանի օր առաջ, երբ բոլորն սպասում էին, թե Քրիստոս պետք է մտնի Երուսաղեմ և վերականգնի Իսրայելի թագավորությունը:

Քրիստոս սակայն այս առակով այլաբանորեն ցույց է տալիս, որ Ինքը արքայությունն ստանալու համար նախ պետք է հեռանա, խաչի վրա բարձրանա, հարություն առնի, վերելի, Հոր աջ կողմում նստի և հետո միայն վերադառնա՝ որպես Թագավոր և Տեր, ժառանգակից դարձնի ընտրյալներին Երկնքի Արքայությանը:

Իսկ այն մեկը, որ իրեն տրվածը ծրարել ու թաքցրել էր վարշամակի մեջ, փարիսեցիներին ու դպիրների դասն է ներկայացնում, ովքեր հրեական աստվածավոր օրենքը իրապես ծրարել էին թաշկինակի մեջ, չէին կիսում ուրիշի հետ, վախենում էին որևէ բան ավելացնել այդ օրենքին՝ պահելով օրենքի միայն փառը: Նրանց մեջ ոչ թե սերն էր իշխում Աստծո նըկատմամբ, այլ՝ երկյուղը, վախը, սարսափը, որովհետև նրանք Աստծուն պարկերացնում էին որպես խիստ անձնավորություն, որ պահանջում է այնպեղից, որպեղ ոչինչ չի տվել, և հնձում այնպեղից, որպեղ ոչինչ չի սերմանել:

Միտելի եղբայրներ և քույրեր, բնավ պատահական չէ, որ այս առակն ընթերցվեց այսօր՝ այս կիրակի, որով մենք եզրափակում ենք այս տարին: Մեր Հայրապետների իմաստուն կարգավորությամբ, մենք մեկ անգամ ևս ունենդրեցինք այն, որպեսզի մեզանից յուրաքանչյուրը խորհրդածի ոչ միայն այս տարի, այլև ընդհանրապես մեր ողջ կյանքում, մեզ տրված պարգևների իրականացման, արդյունավորման և առավել արժեքավորման մասին:

Ինքնաքննության այս պահին մենք պետք է ուշադիր լինենք, որպեսզի չլինի, թե վաղը, երբ Քրիստոս՝ մեր Տերը, մեզանից հաշիվ պահանջի, մեր ունեցած պարգևը թաշկինակի մեջ ծրարված մնա: Աղոթենք և աղոթելուց առավել և աղոթելուց առաջ գործենք, քարոզենք, և թող այս տարվա վերջին կիրակին մեզ համար լինի մղում, ջանք, ճիգ, որպեսզի Քրիստոսին վկայելու մեր սկսվող քարոզությունը նոր տարուց կարողանանք մեզ տրված շնորհներով կրկնապարկել, եռապարկել, բազմապարկել՝ ի փառս Աստծո և ի շինություն մեր Եկեղեցու. ամեն: